

Olje- og energidepartementet  
Postboks 8148 Dep  
0033 Oslo

[postmottak@oed.dep.no](mailto:postmottak@oed.dep.no)

18.1.2015

## Hørings svar: Forslag til endring av lov om elsertifikater

Jeg viser til høringsnotat og forslag til endring av lov om elsertifikater.

ECOHZ er et selskap som tilbyr tjenester til kraftprodusenter og elsertifikatpliktige når det gjelder administrative løsninger for håndtering av elsertifikater og handelsløsninger for kjøp og salg av elsertifikater. Vi er i dag en av de største aktørene når det gjelder å tilby slike løsninger i det norske markedet og vil derfor komme med noen innspill basert på praktiske erfaringer fra markedet siden 2012.

### **1. Elsertifikatplikt – mindre enn 1 % av de som etter lov og forskrift er elsertifikatpliktige har åpnet elsertifikatkonto og innløser elsertifikater for å dekke sin elsertifikatplikt**

Med noen unntak, er alle de som leverer elavgiftspliktig kraft til forbruker også elsertifikatpliktige etter lovens paragraf 16. Ca 300 elsertifikatpliktige har i dag åpnet konto i NECs-registeret for oppdekning og innløsning av elsertifikater. Alle ordinære kraftleverandører og elsertifikatpliktige forbrukere som kjøper kraft direkte i engrosmarkedet for levering til seg selv ser ut til å ha konto og rutiner for innløsning. Det finnes imidlertid et stort antall produsenter av kraft som ikke er koblet til et konsesjonspliktig nett og leverer elavgiftspliktig kraft direkte til forbruker. Dette gjelder først og fremst kraftproduksjon ved hjelp av solceller hvor kraften leveres direkte til forbruker.

I følge nettstedet [www.fornybar.no](http://www.fornybar.no) som drives av bl.a. NVE, Enova og Forskningsrådet, anslås det at det i dag er 100 000 til 150 000 solcelleanlegg i Norge, hovedsakelig i hytter / fritids-eiendommer, som ikke er tilkoblet nettet. Ved utgangen av 2014 var total kapasitet nærmere 15 MW og de ti største anleggene i Norge har en samlet kapasitet på omtrent 1,1 MW. Kystverket er den største norske enkeltbruker av frittstående solcellesystemer til drift av navigasjonslykter langs kysten og har om lag 2890 anlegg i drift med en samlet kapasitet på 315 kWp.

Senest i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2015 påpekte vi overfor Finanskomiteen at regjeringens forslag til elavgiftsvedtak hvor selv det minste solcelleanlegg er elavgiftspliktig og dermed også elsertifikatpliktig, vil være et vedtak som er umulig å håndheve i praksis. Fra Toll- og avgiftsdirektoratet har vi fått kopi av brev som viser at direktoratet har etablert en ulovfestet rutine som ser bort fra bestemmelsene i særavgiftsloven om elavgift for solceller. På forespørsel til NVE om de også ser bort fra elsertifikatplikten for disse anleggene har vi fått til svar at de legger bestemmelsene i elavgiftsloven og tilhørende forskrift til grunn. Kopi av brev fra Toll og avgiftsdirektoratet og E-post fra NVE følger vedlagt.

Det fremgår av elsertifikatregisteret at ingen av produsentene av solcellekraft har registrert seg som elsertifikatpliktige, selv om de etter NVEs vurdering er elsertifikatpliktige. NVE som har ansvaret for oppfølging av lov og forskrift, har mange solcelledrevne målestasjoner men har heller ikke registrert seg i elsertifikatregisteret som elsertifikatpliktig.

Det betyr at mer enn 100 000 elsertifikatpliktige ikke har registrert seg i registeret, og det kan derfor stilles spørsmål ved om lovens og forskriftens krav om elsertifikatplikt fungerer for solcellekraftverk når ingen følger regelverket og NVE ikke følger opp at regelverket overholdes.

Så lenge Stortinget ikke vil endre elavgiftsplikten for solcellkraft anbefaler jeg at elsertifikatloven endres slik at det i loven gis unntak for elsertifikatplikt for solcellekraft som leveres direkte til forbruker. Dette er det samme unntaket som gjelder for små kraftverk som har generator mindre enn 100 kW (vannkraft, vindkraft, biokraft). Det skaper stor usikkerhet ved investeringer i solcellekraft når regelverket sier at kraftverket både vil ha elavgiftsplikt og elsertifikatplikt, men at dagens rutiner hos myndighetene viser at pliktene ikke følges opp etter dagens praksis. Usikkerheten knyttes først og fremst til om en ulovfestet praksis som strider mot lovverket kan legges til grunn ved beregning av fremtidig lønnsomhet.

## **2 Endring overgangsordning, mer produksjon fra før 1.1.2012 får rett til elsertifikater**

Vi har ingen kommentar til at det tas inn flere kraftverk som startet produksjon før 1.1.2012 i overgangsordningen. Det som er viktig er at den norske kvotekurven justeres slik at det økte tilbudet av elsertifikater utstedt til kraftproduksjon fra før 1.1.2012 blir kjøpt opp av norske forbrukere. Hvis ikke vil utstedelse bli for stor i forhold til etterspørsel og det kan påvirke måloppnåelsen i 2020.

## **3 Forslag til justering av loven for å fange opp ny produksjon etter 1.1.2012 som ikke tar ut elsertifikater**

På samme måte som når elsertifikater tildeles til kraftproduksjon fra før 1.1.2012 må tas unna gjennom økning i kvotekurven, bør det etableres en ordning i elsertifikatloven som kan håndtere ny produksjon etter 1.1.2012 som av ulike grunner ikke tar ut elsertifikater. Primært bør det sikres at slik produksjon velger å ta ut elsertifikater. Alternativt kan det etableres en løsning som reduserer kvotekurven. Dersom ingen av disse løsningene kommer på plass vil det komme inn ny produksjon etter 1.1.2012 som ikke blir tatt hensyn til i forhold til målet om norsk finansiering av 13,2 TWh ny fornybar produksjon innen 2020. Elsertifikatsystemet er i henhold til den norske handlingsplanen for fornybar energi det viktigste tiltaket for å øke norsk fornybar kraftproduksjon frem til 2020 for å nå målet om 67,5 % fornybar energi i Norge innen 2020.

Det er to typer kraftproduksjon som kom i drift etter 1.1.2012 som ikke tar ut elsertifikater. Den ene er vindkraftverk som ble satt i drift i 2012 og som hadde valget mellom å beholde Enova-støtte eller å tilbakebetale Enova-støtten for å motta elsertifikater i stedet. Den andre er mindre kraftverk som ikke er knyttet til konsesjonspliktig nett, spesielt solcellekraft.

Elsertifikatloven sier i paragraf 8 at produksjonsanlegg som har mottatt statlig investeringsstøtte og som har hatt byggestart etter 7. september 2009, bare skal godkjennes for elsertifikater dersom den mottatte investeringsstøtten tilbakebetales innen 30. april 2012. Loven gir videre OED fullmakt til å fastsette forskrift som gir nærmere regler om tilbakebetaling av støtten.

Elsertifikatforskriften ble ikke kunngjort før 29.12.2011 og trådte i kraft 2 dager senere 1.1.2012. Det vil si at Enova og eierne av aktuelle vindkraftverk som kom i drift i 2012 med nesten 700 GWh årlig produksjon kun hadde 4 måneder på seg til å vurdere alternative løsninger, ta beslutninger, sørge for nye finansieringsløsninger og gjøre opp med Enova. I sum var verdien av refinansieringsløsningene på mer enn 1,2 mrd NOK, og med den korte tiden som var til disposisjon endte det med at ingen anlegg ble refinansiert og ca 700 GWh som har rett til elsertifikater og ville telle for det norske 2020-målet ikke tar ut elsertifikater og derved faller

utenfor 2020-målet. Resultatet er at Enova går glipp av mer enn 1,2 mrd NOK de kunne fått til disposisjon for sine formål. Dette beløpet har blitt dekket av norske forbrukere (energifondsavgiften) og skattebetalere (bevilgning til Enova) i stedet for at det hentes inn gjennom elsertifikater hvor regningen deles 50/50 mellom norske og svenske forbrukere.

Siden denne kraftproduksjonen ikke blir tatt med i 2020-målet må disse 700 GWh bygges en gang til og norske og svenske forbrukere må finansiere denne utbyggingen. For å gi Enova og de aktuelle vindkraftprodusentene en mulighet til å revurdere sine beslutninger med tilfredsstillende tid til behandling, foreslås det at tidsfristen for å inngå avtale med Enova om en løsning for tilbakebetaling og elsertifikater forlenges og at denne settes til samme dato som for den utvidede overgangsordningen. Det vil si 1. april 2016.

Når det gjelder små anlegg som ikke er knyttet til konsesjonspliktig nett, i all hovedsak solcellekraftverk, ser vi at det er to grunner til at disse ikke tar ut elsertifikater.

Den ene grunnen er at behandlingsgebyret som NVE beregner, 15 000 – 60 000 NOK/anlegg gjør det ulønnsomt å ta ut elsertifikater. Størrelsen på gebyret bør derfor reduseres for små kraftverk.

Den andre grunnen er at kravene til innrapportering av målerverdier til Statnett gjør rapporteringen uhåndterbar. NVE krever at målerverdier for produksjon skal rapporteres på samme måte som konsesjonspliktige netteiere rapporterer sin verdier. Tallene vil da bli med i den ukentlige balanseavregningen, men der må produksjonen nulles ut igjen gjennom rapportering av ekstra forbruk for at de ikke skal forkludre Statnetts avregning. Det er uklart hvordan dette skal gjøres og resultatet er at det i praksis ikke lar seg gjøre å rapportere produksjonstall for utstedelse av elsertifikater til disse anleggene.

De samme målerverdiene fra de samme målerne i de samme anleggene skal også rapporteres inn som elsertifikatpliktig forbruk, men da er det etablert en helt annen rutine ved at de kan meldes direkte inn i elsertifikatregisteret, NECS. Det må etableres en tilsvarende rapporteringsrutine for produksjon for at disse små kraftverkene som ikke knyttes til konsesjonspliktige nett skal få utstedt elsertifikater og dermed telle med i Norges 2020-mål. Ulike krav for rapportering av produksjon og forbruk må endres i loven.

Dersom det ikke lar seg gjøre å etablere rutiner som sikrer elsertifikater til vindkraftverkene fra 2012 og de små, vesentlig solcellekraftverk, i ikke-konsesjonspliktige nett, anbefales det i stedet at den norske kvotekurven nedjusteres slik at ny produksjon uten elsertifikater fanges opp på samme måte som gammel produksjon som får elsertifikater fanges opp ved å øke kvotekurven.

For øvrig har jeg ingen kommentarer til de foreslåtte endringene i elsertifikatloven. Er det noen spørsmål er det bare å kontakte meg.

Med hilsen



John Ravlo  
Markedsdirektør  
ECOHZ AS

## KOPI AV E-POST KORRESPONDANSE MED NVE

**Fra:** Eliston Anton Jayanand [<mailto:ajel@nve.no>]

**Sendt:** 24. november 2014 18:11

**Til:** John Ravlo

**Kopi:** Gundersen Mari Hegg

**Emne:** SV: Elsertifikatplikt ved endringer i elavgiftsplikt og minstegrense for elsertifikatplikt for solcellekraftverk

[Se svar under.](#)

---

**Fra:** John Ravlo

**Sendt:** 22. oktober 2014 13:15

**Til:** [mhg@nve.no](mailto:mhg@nve.no)

**Emne:** Elsertifikatplikt ved endringer i elavgiftsplikt og minstegrense for elsertifikatplikt for solcellekraftverk

Mari

Jeg viser til dagens telefonsamtale og har to problemstillinger:

### 1: Elsertifikatplikt etter endringer i elavgiftsplikt

Elsertifikatplikten i NVEs forskrift henviser til et Stortingsvedtak om elavgift i 2011 når det angis hvilket kraftforbruk som er elsertifikatpliktig. Flere kraftkrevende virksomheter var den gang fritatt for elavgift fordi de deltok i et energieffektiviseringsprogram. Dette arbeidet er nå avsluttet og papirfabrikken er fra i år tilbake på lav elavgift. Påvirker dette elsertifikatplikten eller er det fremdeles forskriftens henvisning til situasjonen i 2011 som gjelder for elsertifikatplikt.

Svar:

NVE viser til merknadene til §19 6. ledd i forskrift om elsertifikater:

Etter *bokstav h*) er forbruk i produksjonsprosessene hos treforedlingsindustri som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram unntatt. Etter elavgiftsreglene gjelder unntaket kun bedrifter som har inngått avtaler om energieffektivisering. [Det fremgår av Prop.101 L \(2010-2011\) side 53 at et eventuelt senere bortfall av fritaket etter reglene om elavgift ikke skal medføre at elsertifikatplikt etter lov om elsertifikater vil inntre.](#)

### 2: Elsertifikatplikt ved levering av solcellekraft til eget forbruk eller direkte til forbruker.

I Stortingets elavgiftsvedtak i 2011 og i Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2015 for forbruksavgift på elektrisitet gjelder andre regler for solcellekraft enn for vann-, bio og vindkraft. Det gis fritak for elavgift på kraft fra mikrokraftverk som brukes selv eller leveres direkte til forbruker når generator har påstemplet merke på maksimum 100 kVA. Solcellekraft er en teknologi uten generator og derfor vil avgiftsfritaket ikke gjelde solcellekraft. Dette er sjekket ut med både Toll- og avgiftsdirektoratet og Finansdepartementet. Siden forbruksavgiften kom før solcellene skyldes forskjellsbehandlingen sannsynligvis at ingen forutså kraftproduksjon uten generator og at teksten har hengt med fra år til år uten endring som følge av nye teknologier. Elavgiftsplikten for små solkraftverk gjelder i følge Stortinget for selv det minste solcellepanel selv om all strøm går direkte til forbruk. Avgiftsplikten har riktignok ikke vært praktisert ennå siden Toll- og avgiftsdirektoratet ikke har etablert oppfølgingsrutiner for innkrevingen. Så vidt jeg har oppfattet det, har heller ikke NVE fulgt opp elsertifikatplikten for solkraftproduksjon som leveres direkte til forbruker. Nå begynner det imidlertid å komme en del litt større solkraftverk med årsproduksjon på mer enn 300 000 kWh slik at både elavgift og elsertifikatplikt vil representere en kostnad av litt størrelse, og da er det utfordrende å basere deler av lønnsomheten på at Toll- og avgiftsdirektoratet og NVE ikke vil følge opp Stortingsvedtak. Jeg vil derfor gjerne vite om dere har satt noen grense for hvor stort et solkraftverk kan være før dere begynner å følge opp Stortingets avgiftsvedtak.

Jeg arbeider for øvrig med å få til en tilsvarende avklaring med Toll- og avgiftsdirektoratet når det gjelder elavgiftsinnkrevningen. Den aller beste løsningen vil nok være å få Stortinget til å vedta en effektgrense for solkraft tilsvarende det de har gjort for annen fornybar kraftproduksjon. Da kan usikkerheten ryddes av veien.

Finanskomiteen og Stortinget skal ikke fatte vedtak for 2015-budsjettet før et godt stykke ut i november, så hvis NVE har kontakter i Finanskomiteen kan dere spille inn følgende forslag til justert tekst til vedtaket om elavgift:

**§2 b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA eller solcellekraftverk med inverter mindre enn 100 kVA og leveres direkte til sluttbruker.**

Svar:

NVE må forholde seg til gjeldende lov- og forskrift om elsertifikater, og i dagens regelverk finnes det ingen unntakshjemmel for mindre elsertifikatpliktige utover bestemmelsene i elsertifikatforskriftens § 19 om beregningsrelevant elektrisk energi.

Som beregningsrelevant mengde elektrisk energi anses leveranser som nevnt i Stortingets vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft § 1 slik det lyder for [budsjetterminen 2011](#).

Hvis det er noen spørsmål er det bare å kontakte meg. Jeg ser frem til å få tilbakemelding fra deg.

**John Ravlo**

Markedsdirektør

**ECOHZ AS**

Rådhusgata 23, N-0158 Oslo, Norway

Mobile:+47 918 62 698

[www.ecohz.com](http://www.ecohz.com)



Please consider the environment before printing this e-mail

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 5091 Majorstuen  
0301 OSLO

## Avgift på elektrisk kraft - forespørsel om kraft fra plusskunder

Vi viser til forespørsel 30. januar 2013 om plusskunders produksjon av elektrisk kraft og forholdet til avgiften på elektrisk kraft.

Bakgrunnen for forespørselen er plusskunder som har installert solcellepanel. Mesteparten av kraftproduksjonen fra disse solcellepanelene går til å dekke forbruk internt i bygget. På noen tidspunkter produseres det mer kraft enn hva som brukes, og overskuddet sendes ut på nettet. Nettselskapene kjøper denne kraften, og benytter den til å dekke eget tap i ledningsnettet.

Spørsmålet som reises er hvorvidt all bruk av kraft i et vanlig bygg er avgiftspliktig, selv om kraften ikke leveres fra elnettet, eller om det er målt forbruk i tilknytningspunktet som er avgiftspliktig. Videre stilles det spørsmål om produksjonen fra solcellepanel kan komme inn under avgiftsfritaket i særagiftsforskriften (saf.) § 3-12-9, selv om solcelleanleggene verken har aggregat eller generator. Det stilles også spørsmål om et solcelleanlegg med ytelse 100 kWp vil komme under fritaket i § 3-12-9. Avslutningsvis stilles det spørsmål om det må betales avgift for kraft som benyttes internt i et bygg, hvis anlegget har installert ytelse over 100 kWp, men er innenfor plusskundedefinisjonen. Hvilke krav stilles i så fall til dokumentasjon på bruken bak tilknytningspunktet dersom slik kraft er avgiftspliktig.

### Direktoratets uttalelse

Det følger av stortingsvedtaket for avgift på elektrisk kraft § 1 at det skal betales avgift for kraft som leveres her i landet. Det følger videre av fjerde ledd at avgiftsplikten også gjelder ved uttak til eget bruk. I § 2 er det gitt fritak for avgiften.

Det er i dag ikke gitt noe formelt fritak for kraft som er produsert i solcelleanlegg, og i utgangspunktet er all slik kraft avgiftspliktig. Det har imidlertid aldri blitt krevd avgift for slik kraft som har blitt brukt av produsenten selv, og det har dermed utviklet seg til et ulovfestet fritak for slik kraft til egen bruk. Kraft som leveres ut på nettet blir avgiftspliktig som annen kraft.

Kraft for solcelleanlegg vil ikke komme inn under saf. § 3-12-9. Saf, § 3-12-9 er kun en utfyllende bestemmelse til avgiftsvedtakets § 2 bokstavene a og b. Det er avgiftsvedtaket som er bestemmende for rekkevidden av fritaket. Et solcelleanlegg vil ikke være et energigjenvinningsanlegg og § 2 bokstav a gir dermed ikke grunnlag for fritak. Når det gjelder bestemmelsens bokstav b gjelder denne etter ordlyden kun kraft som produseres i aggregat med generator. Direktoratet er derfor av den oppfatning at fritaket for kraft produsert i solcellepaneler også faller utenfor ordlyden i fritaket i avgiftsvedtaket § 2 bokstav b. Begrensingen i mikrokraftverkets merkeytelse vil derfor ikke ha noen betydning for solcelleanleggene. Regelverket skiller for øvrig ikke mellom plusskunder og vanlige kraftkunder.

Vi gjør oppmerksom på at det ikke er fattet vedtak i saken, og at dette kun er en generell uttalelse.

Vi håper dette besvarer deres spørsmål.

Med hilsen



Arvid Stokke  
underdirektør



Silje H. Ryjord  
rådgiver